

Sygn. akt III CSK 452/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku S. Z.

przy uczestnictwie A. Z., M. D., E. S., J. S., R. B., K. B. i Zarządu Dróg
Powiatowych w K.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 10 kwietnia 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki M. D.

od postanowienia Sądu Okręgowego w K.

z dnia 29 maja 2014 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek S. Z. o zasądzenie kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację uczestniczki M. D. od postanowienia Sądu Rejonowego w K. z dnia 22 października 2013 r., którym stwierdzone zostało nabycie przez zasiedzenie z dniem 1 stycznia 2005 r. przez A. i S. małżonków Z., R. i K. małżonków B. udziałów po ½ części we własności opisanej nieruchomości na zasadach wspólności ustawowej.

Uczestniczka M. D. w skardze kasacyjnej powołała podstawę przewidzianą w art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. We wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazała przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 3 i 4 k.p.c. Podała, że postępowanie w sprawie było dotknięte nieważnością postępowania, ponieważ nie miała możliwości obrony swych praw, bo podejmowała czynności procesowe w odniesieniu do działki nr [...]2, wskazanej we wniosku, który nie dotyczył działki nr [...]4, jak też nie doszło do zmiany w formie pisemnej przedmiotu postępowania. Za oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej przemawia pominięcie w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia koniecznych elementów, o jakich mowa w art. 328 § 2 k.p.c., co uniemożliwia dokonanie oceny rozumowania Sądu drugiej instancji, w odniesieniu do czynności będącej podstawą nabycia posiadania działki. Sąd ten nie ustosunkował się do wszystkich zarzutów apelacji, naruszył art. 321 § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 187 § 1 w związku z art. 13 § 2 i art. 193 § 2¹ k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została jako nadzwyczajny środek prawny, służący od prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego, polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Założenie to może być zrealizowane jedynie poprzez powołanie i uzasadnienie istnienia co najmniej jednej z przesłanek wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie jest rolą Sądu Najwyższego, nie będącego trzecią instancją sądową, korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby w rzeczywistości miały one miejsce. Do realizacji celu wyznaczonego temu nadzwyczajnemu środkowi zaskarżenia dochodzi przez spełnienie chociaż jednej z przesłanek objętych art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z przyjętym w orzecznictwie zapatrywaniem podstawy nieważności postępowania przewidziane w art. 379 k.p.c., jako przesłanki objętej art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c. dotyczyć powinny postępowania przed sądem drugiej instancji. Powoływanie się na taką podstawę w odniesieniu do postępowania przed sądem pierwszej instancji mogłoby być rozważone przez Sąd Najwyższy w ramach naruszenia przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy. Zastrzeżenia skarżącej nie wskazują na występowanie podstaw nieważności w postępowaniu przed Sądem drugiej instancji. Nie doszło do pozbawienia jej możliwości obrony, wskazanej w art. 379 pkt 5 k.p.c. Przedmiot postępowania obejmujący nieruchomości, której zasiedzenia domagała się wnioskodawczyni i objęci orzeczeniem uczestnicy, został dookreślony już w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji na rozprawie w dniu 19 lutego 2013 r. Ponadto z treści wniosku wynikało, że żądanie dotyczy części działki nr [...]2. Wskazać również należy na ugruntowane orzecznictwo Sądu Najwyższego dotyczące zakresu niezwiązania sądu żądaniem w postępowaniu o stwierdzenie zasiedzenia, do którego należy określenie nabywcy, daty nabycia własności oraz ograniczenia przedmiotowego nabycia własności (postanowienia z dnia 27 marca 2013 r., V CSK 202/12; z dnia 8 października 2014 r., II CSK 666/13; z dnia 27 listopada 2014 r., IV CSK 128/14, niepublikowane). Nie było podstaw do uznania, że orzeczenie obejmuje inny przedmiot niż odnoszący się do żądania. Ograniczenie zakresu żądania niezasadnie potraktowane zostało przez skarżącą jako zgłoszenie innego żądania.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. to zasadność widoczna od razu, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy wywodów zamieszczonych w skardze, wskazująca, że zaskarżone orzeczenie nie powinno się ostać. Doszło bowiem do kwalifikowanego, czyli oczywistego naruszenia prawa, którego skutkiem było wydanie przez Sąd drugiej instancji orzeczenia oczywiście wadliwego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; z dnia 23 listopada 2010 r., III UK 10/11, niepubl.). Na takie rozumienie powołanej przesłanki nie wskazują wnioski skarżących.

Tak przedstawiona przyczyna, jak i jej uzasadnienie na tle dopuszczalnych podstaw skargi kasacyjnej oraz motywów zaskarżonego postanowienia nie daje argumentów dla oceny, iż kwestionowane orzeczenie stanowi konsekwencję jaskrawych błędów w zakresie wykładni prawa, jak też, że zachodzi potrzeba rozpoznania skargi kasacyjnej.

Z powyższych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Wniosek o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego zawarty w piśmie wnioskodawczyni, złożonym po upływie terminu przewidzianego na wniesienie odpowiedzi na skargę kasacyjną (art. 398⁷ § 1 k.p.c.), nie zasługiwał na uwzględnienie.